

مخالفت حزب آزادی اتریش با کشور ترکیه (۲۰۱۶-۲۰۰۸)

دکتر محمدرضا دهشیری* / احسان جعفری فر**

چکیده

حزب آزادی اتریش با رویکردی ضد اسلامی توانسته است تا توجه مردم و احزاب اصلی را به مسئله مهاجرت و مسلمانان جلب نماید اما آنچه به عنوان موضوع قابل توجه و تأمل در رویکرد این حزب وجود دارد مخالفت شدید این حزب با ترکیه است. با توجه به اینکه کشور ترکیه با اتریش دارای روابط تاریخی گسترده‌ای بوده و امروزه جمعیت قابل توجهی از اقوام حاضر در کشور اتریش را ترک‌تبارها تشکیل می‌دهند و هرروز بر میزان جمعیت آن‌ها به واسطه مهاجرت یا تولید نسل افزوده می‌شود از همین رو، توجه حزب راست آزادی اتریش به این اقلیت معطوف شده است. از طرفی کشور ترکیه نیز در تلاش است تا به عضویت اتحادیه اروپا درآید و بدین ترتیب به‌طور سرسخت با مخالفت عضویت در اتحادیه اروپا مواجه شده است. مقاله حاضر با روش تحلیلی و توصیفی گردآوری شده است و پرسش اصلی این است که علت مخالف حزب آزادی اتریش با دولت ترکیه چیست؟ در پاسخ به این پرسش این فرضیه مطرح شده است که حزب آزادی اتریش با تأکید بر دلایل تاریخی، اجتماعی، فرهنگی-ایدئولوژیک و برای جلب نظر رأی دهندگان در انتخابات با ترکیه مخالفت می‌کند.

کلید واژه‌ها

حزب آزادی اتریش، راست افراطی، اسلام هراسی، مکتب کپنهاگ، امنیتی سازی.

* دانشیار روابط بین‌الملل دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه، تهران، ایران.

** دانش آموخته کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل دانشگاه مفید، قم، ایران. (نویسنده مسئول)

مقدمه

قدرتیابی احزاب راست در سال‌های اخیر در کشورهای اروپایی بیشتر متأثر از حضور مهاجران بوده است. در واقع، نارضایتی از مهاجرت گسترده به کشورهای اروپایی باعث شده است تا احزاب راست‌گرای افراطی تلاش کنند تا با موضع‌گیری نسبت به این موضوع به بهره‌برداری سیاسی و کسب موفقیت در انتخابات پارلمانی دست زنند. این احزاب تلاش می‌کنند تا با پیوند زدن مشکلات و مسائل اجتماعی و اقتصادی به مهاجران و موظف ساختن آن‌ها به پذیرش آداب و رسوم کشورهای میزبان، نظر رأی‌دهندگان را به خود جلب کنند. قوت گرفتن احساس ترس و آسیب‌پذیری حاصل از حملات تروریستی بعد ۱۱ سپتامبر نیز سبب شده است تا در اروپا، مسلمانان که بخش عمده مهاجران را تشکیل می‌دهند، مورد هدف احزاب راست قرار گیرند و بدین ترتیب به‌عنوان تهدیدی علیه امنیت ملی و دست‌کم خطری برای ارزش‌های کشورهای اروپایی معرفی شوند.

گفتمان رهبران سیاسی احزاب راست افراطی که برای به دست آوردن مشروعیت سیاسی، خود را مدافع ارزش‌های ملی می‌دانند در واقع از مهم‌ترین حوادث اخیر اروپا است. این گفتمان می‌تواند در ورای مرزهای داخلی یک کشور نیز تأثیرات خود را بگذارد و علاوه بر آنکه در سطح جامعه تکثیر بیابد، به‌عنوان یک عامل فعال و تعیین‌کننده در بسط هنجار یا سیاست خارجی خود در قبال دیگر کشورها نقش مؤثری بازی کند. رویکرد ملی‌گرایی می‌تواند به ایجاد موج پوپولیستی و جنبش‌های حمایت‌گرایانه از گفتمان جدید ملی در شعارهای راست افراطی ایجاد شود و موجب گرایش‌های نوظهوری در رفتار انتخاباتی مردم شود. در واقع گفتمان خصمانه مطرح‌شده علیه اقلیتی یا اقلیت‌ها در شعارهای راست افراطی ریشه در تعصب و ارزش‌ها، ایدئولوژی‌ها و پیشینه تاریخی آن ملت دارد. به‌عنوان مثال با قدرتیابی حزب آزادی اتریش به عنوان حزب راست، مخالف و پوپولیستی نه‌تنها بحث حمایت از تبعیض‌های اجتماعی و ایجاد محدودیت برای اقلیت‌های غیر اتریشی و بل اخص ترک‌تبار مطرح می‌شود بلکه، خطمشی تهدیدآمیز اجتماعی پی‌ریزی می‌گردد که می‌تواند نه‌تنها خطری برای آن گروه اقلیت باشد بلکه حتی در سیاست خارجی نیز کشور آن اقلیت به‌عنوان هدف خصومت ورزی نشانه گرفته شود. از این‌رو، سردادن شعارهای ناسیونالیستی نه‌تنها مانعی برای همگونی ملی در جوامع ناهمگون محسوب می‌شود بلکه رویارویی و ایجاد تنش سیاسی و اجتماعی می‌تواند توجه به اختلافات تاریخی و فرهنگی را باز احیا و پررنگ کند.

اهمیت موضوع این پژوهش از آنجا است که گفتمان احزاب راست افراطی اقلیت مهاجر را به عنوان هدف خود قرار داده است و به دنبال برانگیختن احساسات ملی و ایجاد نگرش‌های منفی مردم نسبت به مهاجران است. حزب آزادی اتریش نمونه بارز مخالفت با اقلیت مهاجران مسلمان ترک است و با دولت ترکیه همیشه خصومت داشته و از این جهت شناخت رویکردها و دلایل این خصومت قابل توجه بوده و از ضرورت و اهمیت بررسی برخوردار است. در این مقاله به روش تحلیلی و توصیفی، ضمن بررسی حزب راست آزادی اتریش، به علل و عوامل مؤثر بر مخالفت این حزب با اتباع ترک و کشور ترکیه پرداخته خواهد شد و پرسش اصلی این است که علت مخالف حزب آزادی اتریش با دولت ترکیه چیست؟ در پاسخ به این پرسش این فرضیه مطرح شده است که حزب آزادی اتریش با تاکید بر دلایل تاریخی، اجتماعی، فرهنگی-ایدئولوژیک و برای جلب نظر رأی دهندگان در انتخابات با ترکیه مخالفت می‌کند.

چارچوب نظری

مکتب کپنهاگ در آثار افرادی همچون باری بوزان، الی ویور و پاپ دووید مطرح شد و بسط یافت این مکتب که مبتنی بر مطالعات امنیتی است، این مکتب از طریق طرح مفاهیم و انگاره‌های خود درباره امنیتی سازی و غیرامنیتی سازی اثر قبل توجه بر مفهوم امنیت داشته است (ثمودی، ۱۳۹۶:۲۰۸). این مکتب نقش مهم در توسعه مفهوم امنیت داشته و چارچوب مؤثر را برای تحلیل چگونگی امنیتی شدن و غیرامنیتی شدن فراهم آورده است. بارد نظامی محوری در مطالعات امنیتی، امنیت را به پنج بخش نظامی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی گسترش می‌دهد. عامل تعیین کننده امنیت در این مکتب میزان رهایی از تهدید است و کشورها امنیت خود را بر آن اساس موردسنجش قرار می‌دهند. مفهوم امنیتی ساختن یکی از کانونی‌ترین مفاهیم در مکتب کپنهاگ است و تعریف امنیت به عنوان کنش کلامی مرکز ثقل این بحث است (ابراهیمی، ۱۳۸۶:۴۴۶).

کنش کلامی موفق ترکیبی از زبان و جامعه است که مورد توجه مکتب تفسیری نیز است؛ مکتبی که بوزان و همکارانش تحت تأثیر آن قرار گرفتند. البته برای مکتب کپنهاگ، امنیتی کردن تنها یک عمل گفتاری یا یک سازه اجتماعی نیست؛ بلکه نوعی عمل سیاسی هم محسوب می‌شود (Williams, 2003: 514) امنیتی ساختن، به فرآیندی گفته می‌شود که منجر به قرار دادن برخی موضوعات در چارچوب امنیت می‌گردد، درحالی که قبلاً در این حوزه

قرار نداشته است. امنیتی کردن در تمام حوزه‌های نظامی و غیرنظامی ممکن می‌شود (Friis, 2000:3).

بوزان سه دلیل برای گسترده سازی مفهوم امنیت ذکر می‌کند. نخست، گسترده شدن مفهوم امنیت برای درک واقعیت‌های در حال تغییر جهان لازم بود. دوم، به نظر او ادعا کرد که این مفهوم دارای مطلوبیت مؤثری بود. گروه‌های مختلف جامعه خواهان «امنیتی کردن» موضوعات خاصی هستند تا دولت را مجبور کنند که آن‌ها را در اولویت قرار بدهد. سوم، مفهوم امنیت قابلیت یکپارچه کنندگی روابط بین‌الملل به‌مثابه یک‌رشته مطالعاتی را که از مرزهای سیال آشکاری برخوردار بود. بوزان استدلال کرد «تراکم فزاینده» نظام بین‌الملل واقعیت‌های جدیدی را خلق می‌کند. منظوری از «تراکم» فراوانی و پیچیدگی شبکه‌های تعامل بود که نظام بین‌الملل را به هم متصل و مرتبط می‌سازد. به سخن دیگر، تراکم یعنی تداوم و استمرار تأثیرات وابستگی متقابل و جهانی شدن. این وابستگی متقابل رو به رشد در کلیه ابعاد مفهوم گسترده شده امنیت قابل مشاهده بود. برای نمونه، پیشرفت و توسعه توانایی‌های نظامی، تخریب قطعی متقابل و جنگ فراگیر جهانی را امکان‌پذیر ساخت و امکان نابودی و محو نژاد بشر در اثر جنگ هسته‌ای یا حتی با ایجاد «زمستان هسته‌ای» نابودی حیات به معنای عام بر روی کره زمین را فراهم ساخت.

نگرش بوزان با مفسران امنیت تفاوت بزرگی دارد و آن این است که تاکنون امنیت به‌عنوان موضوعی عینی که دارای واقعیت خارجی است و یا ذهنی که واقعیت خارجی ندارد و تابع ذهن و افکار افراد است نگریسته شده است، اما بوزان امنیت را موضوعی بین ذهنی تعریف می‌کند (عبد اله خانی، ۱۳۸۹:۱۲۲). از این نظر او بحث امنیت را گسترش داده است.

پیشینه و جایگاه «حزب آزادی اتریش»^۱

حزب آزادی اتریش به‌عنوان دومین حزب قدرتمند در انتخابات سال ۱۹۹۹ ظاهر شد و توانست در حکومت با حزب «محافظه‌کار اتریش»^۲ تا ۲۰۰۶ همکاری کند. تضاد شعارها و فضای حاکم با آن رویکرد ضد نخبه‌گرا، به‌طور قابل‌توجهی در تضعیف این حزب و بروز بحث‌های داخلی و انشعابات تأثیرگذار بود. هاینز-کریستین استراچه^۳ از حزب آزادی اتریش مصلحت

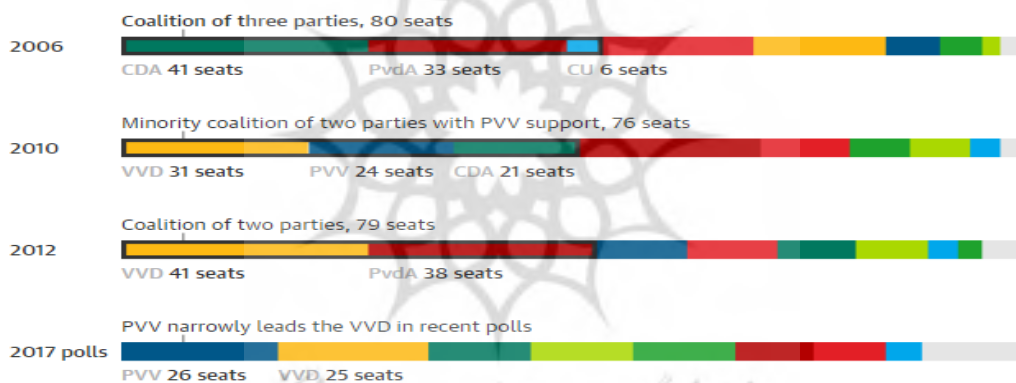
¹ German: Freiheitliche Partei österreichs, fpö (Freedom Party of Austria)

² german: österreichische volkspartei; övp or austrian people's party

³ heinz-christian strache 2005°)

حزب را در ائتلاف حاکم و رأی‌گیری‌ها می‌دید. او معتقد است حدود ۲۰ آرا را با استفاده از ابزار ترویج ضد اتحادیه اروپا و برنامه‌های ضد مهاجر می‌تواند کسب کند. در دور اول انتخابات ریاست جمهوری در سال ۲۰۱۶، نوربرت هوفر^۱ نماینده حزب آزادی اتریش معرفی شد که توانست (۳۵,۳) آراء را به خود جلب کند (greven,2016:4). از این رو این حزب برای کسب رأی برنامه دارد تا رأی دهندگان را با تهییج به سوی خود جلب کند و در این زمینه نیز موفقیت‌هایی بدست آورده است. طبق نظرسنجی گاردین احتمال می‌رفت که در آرا انتخابات ۲۰۱۷ (pressreader,2017) حزب آزادی در مشارکت ۸۲ درصد مردم (fa.euronews, 2017)، بتواند ۲۵ کرسی را از آن خود کند که در نهایت با ۲۰ کرسی متوقف شد و حزب میانه ۳۱ کرسی بدست آورد.

نتایج کرسی‌های انتخاباتی

Guardian graphic | Election data from ParlGov; 2017 projection shows aggregated polling data from Peilingwijzer, Tom Louwerse, Leiden University

منبع: (theguardian,2017)

دلایل خصومت حزب آزادی اتریش و ترکیه

دلایل خصومت حزب آزادی اتریش با ترکیه را می‌توان به دلایل تاریخی، اجتماعی و دلایل فرهنگی-ایدئولوژیک اشاره کرد.

¹ norbert steger (1979° 1986)

۱. دلایل تاریخی

تسلط مسلمانان عثمانی بر بخش‌های زیادی از قلمرو مسیحی، پایتخت امپراتوری روم و توسعه حوزه اقتدار امپراتوری عثمانی تا قلب اروپا و محاصره وین در اتریش، این بار مسیحیت شرقی ارتدکس را در کنترل و حاکمیت مسلمانان قرارداد و بار دیگر قلمرو مسلمانان در کنار قلمرو کاتولیک‌ها قرار گرفت. بدین ترتیب فرآیند کنترل بخش‌های عمده اروپا توسط مسلمانان و حاکمیت امپراتوری عثمانی تا قرن ۱۹ میلادی ادامه داشت (امینیان، ۱۳۸۹: ۳۲)؛ اما روابط تاریخی اتریش و ترکیه دارای قدمت طولانی است، از مهم‌ترین حوادث تاریخی جنگ‌های اتریشی ترکیه به‌ویژه جنگ‌های سده‌های ۱۶ تا ۱۸ است. این جنگ‌ها در دهه ۱۵۲۰ به تشدید مبارزه میان هابسبورگ اتریش و امپراتوری عثمانی برای سلطه‌گری در جنوب شرقی و مرکزی اروپا انجامیده بوده است. همچنین جنگ ۹۹-۱۶۸۳ که با تهاجم ترکیه به اتریش و محاصره وین آغاز شد، جنگ اتریش-ترکیه در سال ۱۷۳۷ که در آن با مبارزه علیه ترکیه بود، جنگ اتریش به‌عنوان متحد روسیه در جنگ روسیه و ترکیه در سال‌های ۱۷۳۵-۳۹ از زمینه‌های تاریخی خصومت این دو کشور دانست. در جنگ اخیر از دست دادن اراضی اتریش و واگذاری سرزمین‌های صربستان و والاشیا به ترکیه بود (صلح بلغراد، سپتامبر ۱۷۳۹). در مقابل با پیروزی ارتش روسیه در جنگ روسیه و ترکیه ۹۱-۱۷۸۷، نیروهای اتریش اجازه یافتند تا با اشغال بوکاریست، بلغراد و کرایووا جبران کنند.

هنوز هم ترک‌ها نوستالژی شکست امپراتوری عثمانی را در دروازه‌های وین در سال ۱۶۸۳ در حافظه تاریخی خود زنده نگه‌داشته‌اند. یکی از نویسندگان ترکیه در تأیید این دیدگاه می‌گوید: «وقتی در کتاب‌های رسمی تاریخ مدارس به‌جایی می‌رسیدیم که نوشته شد بود: عثمانی‌ها تا دروازه‌های وین را فتح کردند، اما نتوانستند از آن پیش بروند، همه ما به همراه معلمان تاریخ، در اندوه فرومی‌رفتیم اگرچه توقف پشت دروازه‌های وین ما را اندوهگین می‌کرد، اما در همان حال، هیچ‌گونه حسی به ناتوانی عثمانی‌ها در شکست دادن ایران یا زیر سلطه نگه‌داشتن بخش‌هایی از روسیه نداشتیم» (عابدی گناباد، ۱۳۸۹: ۱۷۸)

۲. دلایل اجتماعی

از آغاز سال ۱۹۹۱، تعداد افرادی که به آن‌ها ملیت اتریش اعطا شد به‌طور پیوسته افزایش یافت. این امر به‌ویژه در مورد اتباع ترکیه قابل توجه است. در حالی که در سال ۱۹۸۹، حدود

۷۰۰ متقاضی با ملیت ترکیه ثبت شده بود ولی تعداد اتباع ترکیه که موفق به کسب ملیت اتریش شده بودند به ۳۲۰۰ در سال ۱۹۹۵ و ۷۵۰۰ در سال بالغ می‌شد. باید توجه داشت که اتباع ترکیه، یکی از بزرگ‌ترین گروه‌های مهاجر در اتریش هستند، همچنین ترک‌ها نیز نگرانی از بابت این‌که از ملیت ترکیه خود رها شوند را ندارند و آن را برای خود با عواقب جدی نمی‌بینند. بر این اساس، اعطای تابعیت به مهاجران با ملیت ترکیه به‌طور قابل‌توجهی در دهه گذشته افزایش یافته است. نکته دوم این است که بیشتر مهاجران واجد شرایط برای تقاضای تابعیت با شرط حداقل ده سال اقامت مواجه‌اند. از این‌رو در سپتامبر ۲۰۰۵، وزارت کشور پیشنهاد کرد تا با لایحه‌ای امکان بیشتر برای پذیرش ملیت اتریش را محدود کنند که پیش‌نویس لایحه وزیران، منجر به نقد گسترده‌ای از سوی کارشناسان حقوقی، انجمن دادگستری، کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد و سایرین شد. مسئله دوم به‌غیر از اتباع ترکیه، نقش سازمان اسلامی و شبکه‌های جامعه ترکیه در اتریش است که به‌عنوان مهم‌ترین شبکه‌های مهاجر مسلمان در قالب مسجد و انجمن‌ها در اتریش فعال‌اند و به‌طور عمده متعلق به سازمان‌های اسلامی ترکیه هستند از جمله چشم‌انداز ملی^۱ (Milli Görüş) و اتحادیه مراکز فرهنگی اسلامی (IKZ).

در یک بررسی شبکه‌های اجتماعی سیاسی به نهادینه‌سازی اسلام در اتریش، به‌ویژه ایجاد ایمان اسلامی در جامعه در سال ۱۹۷۹ و ایجاد ایتیب^۲ (ATIB)، به‌عنوان نماینده چتر سازمان مربوط به هیئت رسمی امور مذهبی دولت ترکیه دیانت^۳ (Diyanet. İbâ kıl) مشغول هستند و تمرکز بیشتر بر محور رهبری مسلمان‌رادارند.

۳. دلایل فرهنگی-ایدئولوژیک

اسلام‌هراسی و ستیز با اسلام موضوعی شد که حتی در رفتار سیاست‌مداران این حزب در خارج از کشور تأثیر گذاشته است به‌طوری‌که سبب شد در سال ۲۰۱۰ حزب آزادی اتریش

^۱ یک جنبش سیاسی مذهبی و یکی از "سازمان پیشرو مهاجر ترک در اروپا" و بزرگ‌ترین سازمان اسلامی غرب محسوب می‌شود که در ۱۹۶۹ تأسیس شده است.

^۲ بزرگ‌ترین انجمن مسلمانان در اتریش که برای هماهنگ‌سازی فعالیت‌های مذهبی، اجتماعی و فرهنگی انجمن‌های وابسته به مسجد ترکیه و اسلامی در اتریش فعالیت می‌کند.

^۳ یک موسسه دولتی برای اداره امور مذهبی در ترکیه است که مستقیماً به نخست‌وزیر وابسته است.

تحت رهبری هاینس کریستین اشتراخه، سیاست دوستانه‌تری را نسبت به رژیم صهیونیستی اتخاذ کند. در دسامبر سال ۲۰۱۰ رهبر حزب آزادی به همراه نمایندگان احزاب راست‌گرای همسو، از اسرائیل بازدید کرده و بر بیانیه اورشلیم که در مورد حق حیات اسرائیل و حق دفاع اسرائیل از خود در برابر ترور توسط مسلمانان، صادر شده است، تأکید کردند. هرچند کشور اتریش، نخستین کشور اروپایی بود که در سال ۱۹۱۲، اسلام را به رسمیت شناخت ولی باید توجه داشت که افزایش مهاجرت به این کشور به‌عنوان یکی از کشورهای مهاجرپذیر اصلی از شرق است.

حزب آزادی اتریش با دست‌آویز قرار دادن مسئله مهاجران و مسلمانان به افزایش قدرت حزب خود کمک می‌کند... در واقع از آنجاکه دفاع از هویت ملی هدف نهایی برنامه‌های احزاب راست افراطی است و آن‌ها به‌جای مؤلفه‌های سیاسی، هویت خویش را بر اساس معیارهای قومی و فرهنگی تعریف می‌کنند؛ بنابراین بقای ملت به توانایی آن در حفاظت از میراث آبا و اجدادی (تاریخی، فرهنگی و قومی) و حمایت از هویت خاص، منحصر به فرد و ابدی‌اش بستگی دارد. بنابراین، هر تغییری از طریق ادغام جمعیتی به ناسازگاری فرهنگی - و به عقیده این احزاب^۵ نابودی ملت منجر می‌شود. به همین دلیل، آن‌ها مهاجرت و رانش چند فرهنگی را عامل اساسی دگرگون شدن هویت ملتشان قلمداد می‌کنند. در همین راستا، حزب آزادی اتریش اعلام کرده است، تنها مهاجرانی که می‌توانند آلمانی صحبت کنند، ارزش‌های ما را درک کنند و در فرهنگ ما مشترک باشند و می‌توانند در این کشور بمانند و درخواست شهروندی اتریش بدهند. در این راستا حزب آزادی باهدف قرار دادن اسلام سعی می‌کند که به تبلیغات ناسیونالیستی بپردازد. در سال ۲۰۰۹ یک صلیب را در مقابل یک مرکز اسلامی قرار داده و روی پلت فرم شعار «غرب در دست مسیحی است» استفاده نموده است. (euobserver, 2009)

نگرانی از مراکز اسلامی سبب شد تا نمایندگان پارلمان امامان را وادار سازند که دیپلم داخلی داشته باشند و به زبان آلمانی سخن بگویند. در دانشگاه وین، گروهی تشکیل شده که به امر تربیت اساتید و ارزیابی امامان مسلمانان می‌پردازد. مقامات مانع از ارسال کمک‌های نقدی به مساجد و حوزه‌های علمیه در خارج از کشور می‌شوند (Mehrnews, 1395). با توجه به اینکه دفاع از هویت ملی هدف نهایی احزاب راست افراطی است و آن‌ها به‌جای مؤلفه‌های سیاسی، هویت خویش را با معیارهای قومی و فرهنگی تعریف می‌کنند؛ بنابراین، بقای ملت را در هویت خاص و حفاظت میراث گذشتگان می‌دانند. بنابراین، از نگاه آنان ادغام جمعیتی یعنی

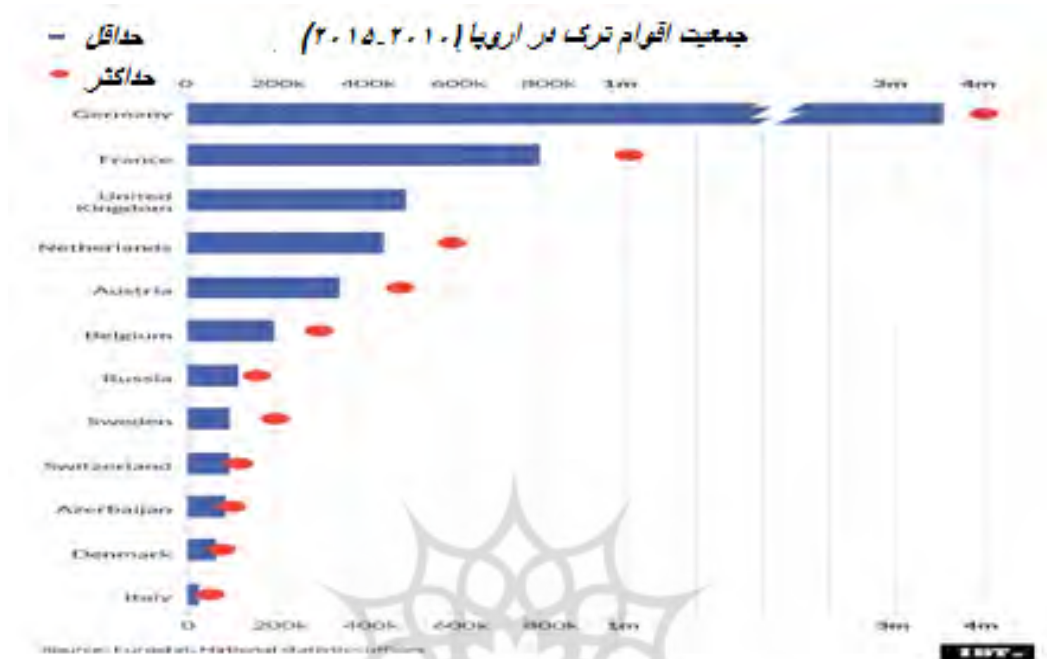

ناسازگاری فرهنگی که منجر به نابودی ملت می‌شود. در همین راستا، حزب آزادی اتریش اعلام داشته است که تنها مهاجرانی که می‌توانند آلمانی صحبت کنند، ارزش‌های ما را درک کنند و در فرهنگ ما مشترک هستند لذا می‌توانند در این کشور بمانند و درخواست شهروند اتریش کنند (balent,2014)

مخالفت با عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا

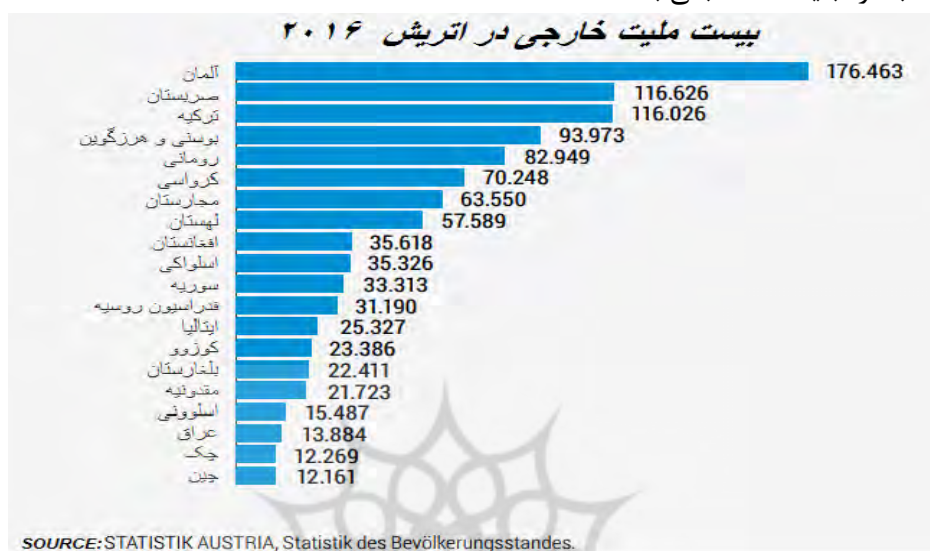
زمانی که در اکتبر ۲۰۰۵ در نشست پر از جنجالی شورای اتحادیه اروپا به مقامات ترکیه اجازه الحاق به اتحادیه اروپا داده شد، اتریش مخالفتش را با گسترش این روند ابراز کرد. در واقع این مخالفت، منعکس‌کننده نفوذ حزب آزادی اتریش و خلق‌و‌خوی افکار عمومی این کشور است. این حزب در سال ۲۰۰۶ نیز، برگزاری رفراندوم در اتریش را برای تصمیم‌گیری درباره الحاق ترکیه به اتحادیه اروپا را خواستار شد و فشارهایی را بر شرکای ائتلافی در پارلمان وارد کرد (دهشیری، همان، ۵۷) در مورد اسلام‌گرایی در ترکیه و نقش آن‌ها در پیوستن ترکیه به اتحادیه اروپا باید گفت از یک‌سو اروپایی‌ها نگران آن هستند که با ورود ترکیه به اتحادیه اروپا جمعیت مسلمان این اتحادیه افزایش پیدا کرده، خصلت مسیحی آن را تضعیف کند و از سوی دیگر رشد اسلام‌گرایی میانه‌رو در ترکیه در صورت پیوستن آن کشور به اتحادیه اروپا می‌تواند دیگر کشورهای اسلامی را به پیروی از الگوی ترکیه تشویق کند. نتیجه‌ی بلندمدت این امر افزایش نفوذ اروپا در جهان اسلام است (بصیری و موسوی، ۱۳۸۹: ۵۲).

نگرانی از پیوستن هفتاد میلیون مسلمان به جمعیت پانصد میلیونی اروپا سبب می‌شود که بر شدت نگرانی‌ها از بعد هویتی بل اخص برای کشورهای چونی اتریش که دارای جمعیت قابل توجهی از اقلیت ترک هستند افزایش یابد. طبق نمودار زیر ترکیه تا سال ۲۰۳۰ بیش از هشتادونه میلیون جمعیت خواهد داشت و این در حالی است که پیش‌بینی می‌شود اتریش تا سال ۲۰۳۰ بیش از نه درصد جمعیت مسلمان داشته باشد بدین ترتیب با الحاق ترکیه به اتحادیه اروپا این خطر قابل‌تصور است که در اثر مهاجرت مسلمانان ترک به اتریش جمعیت مسلمان این کشور افزایش یابد و از این‌رو حزب آزادی با مخالفت با عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا خطر هویتی جامعه خود را می‌خواهد دفع کند. رشد جمعیت ترک در پنج کشور اروپایی یعنی آلمان، فرانسه، انگلیس، هلند و اتریش بیش از بیشتر کشورهای اروپایی است.

از طرفی، ورود ترکیه به اتحادیه اروپا باعث گستردگی بیش از اندازه اتحادیه و به تبع آن تعمیق بیشتر ادغام سیاسی، اقتصادی و فرهنگی می‌شود، ترکیه کشور بزرگی است و قدرت زیادی را در داخل اتحادیه به خود اختصاص می‌دهد. (پارسایی، ۱۳۹۵: ۹۸). با بررسی تأثیر عضویت ترکیه به عنوان یک کشور پرجمعیت مسلمان بر اتحادیه اروپا می‌توان گفت با عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا نمایندگان ترکیه در پارلمان اروپا بیش از سایر کشورها خواهند بود. در آن صورت نمایندگان اروپایی ضد اسلامی و مهاجران خارجی که از سوی بخشی از مردم اروپا به پارلمان اروپا راه یافته‌اند، با نمایندگان مسلمان طرفدار مهاجران انتخابی از سوی ترکیه مقابل هم قرار خواهند گرفت. به قول یک سیاستمدار برجسته اروپایی اگر ترکیه به اتحادیه اروپا راه یابد، بدین معنا خواهد بود که لوپن‌ها و هایدراهای بیشتری در سیاست اروپا سر رد خواهند آورد (عابدی گناباد، ۱۳۸۹: ۱۷۳)؛ اما به‌طور ویژه در اتریش، حزب آزادی اتریش با نگاهی ملی‌گرایانه تمایل چندانی به همراهی با سیاست‌های فراملی اتحادیه اروپا و جذب اعضای جدید ندارد در اتریش سه اقلیت آلمانی‌ها و صربستانی و ترکیه دارای بیشترین اقلیت در این کشور

هستند و ترکیه به‌عنوان کشوری مسلمان می‌تواند برای حزب آزادی اتریش به‌عنوان موضوع مناسب در تبلیغات انتخاباتی باشد.

همچنین طبق پیش‌بینی موسسه پیو با روند فعلی رشد جمعیت ترک در سال ۲۰۳۰ نسبت به سال ۲۰۱۰ به میزان ۳٫۶ درصد افزایش خواهد داشت و چون احزاب راست (حزب آزادی اتریش)، افزایش ارتباط با بیگانگان و یا مهاجرت بیگانگان به کشور خودشان را تهدید هویتی برای جامعه خود تلقی می‌کنند و حتی اتحادیه اروپا را به خاطر موافقت‌نامه شنغن^۱ که اجازه تردد آزاد بین کشورهای اروپایی را میسر می‌سازد، مورد انتقاد قرار می‌دهند از همین رو مهاجران و اقوام امنیتی می‌شوند.

پیش‌بینی جمعیت مسلمان اتریش (بدون در نظر گرفتن عضویت ترکیه)				
سال	۲۰۱۰	۲۰۱۰	۲۰۳۰	۲۰۳۰
جمعیت	۴۷۵۰۰۰	۵٫۷٪	۷۹۹۰۰۰	۹٫۳٪

¹ schengen agreement

شنگل پیمان است که ابتدا بین پنج کشور از ده کشور عضو جامعه اروپا در سال ۱۹۸۵ به امضاء رسید و پنج سال بعد با تصویب کنوانسیون اجرایی این موافقت‌نامه کنترل‌های مرزی بین کشورهای امضاکننده برداشته شد. با معاهده آمستردام نیز موافقت‌نامه شنغن وارد مجموعه قوانین اتحادیه اروپا شد و در حال حاضر به جز ایرلند و بریتانیا، ۲۵ کشور دیگر عضو اتحادیه اروپا به این موافقت‌نامه پیوسته‌اند.

این مسئله به خاطر نگرانی و ترس از ملی‌گرایی ترک نیز است، به این سبب است که ملی‌گرایی از دیرباز یکی از مشخصه‌های بارز جامعه ترکیه به شمار می‌رود. از آنجاکه شکل‌گیری جمهوری نوین ترکیه از همان ابتدا بر پایه تفکرات ناسیونالیستی انجام شده است، اکثریت مردم ترکیه دارای احساس قدرتمند ملت‌گرایی هستند و از بیم‌های عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا این است که با روی کار آمدن یک دولت ملی‌گرایی در ترکیه شاهد حمایت‌های بی‌دریغ افراطیون از اتباع ترک در اروپا نیز خواهیم بود. این در حالی است طبق قانون جدید اتریش قرار است حمایت مالی از نهادهای اسلامی‌ای که از خارج از مرزها رهبری می‌شوند نیز ممنوع شود. سباستیان کورتس^۱، وزیر امور خارجه اتریش، در این رابطه می‌گوید: «ما تلاش می‌کنیم قیومیت و نفوذی را که از خارج اعمال می‌شود پس بزنیم.» کورتس افزود: «از این رو، آموزش امام‌ها را در دانشگاه وین آغاز می‌کنیم و هم‌زمان شمار امام‌هایی را کاهش می‌دهیم که از خارج به اتریش فرستاده می‌شوند.» برای مثال، بسیاری از امام‌های جماعت کارمندان دولت ترکیه هستند. به تأکید وزیر امور خارجه اتریش، این روحانیان در اتریش فقط موعظه دینی نمی‌کنند، بلکه برای خود نفوذ اجتماعی فراهم می‌کنند، آن‌هم در مقیاسی که ما مایل بدان نیستیم (Dw, 2014). مسئله مهمی چون هویت می‌تواند ابعاد گسترده‌تری را در جامعه داشته باشد.

حزب آزادی اتریش در قبال مسئله هویت دو جبهه‌بندی داشته است؛ اولاً در خصوص مخالفت تام با گسترش اتحادیه اروپا و یا حداقل توسعه شرقی اتحادیه اروپا است. دوم، موضوع مهاجرت و در رأس آن افزایش مسلمانان در این کشور است. درباره مخالفت با اتحادیه اروپا و گسترش آن به شرق می‌توان گفت که حزب آزادی اتریش مخالفت سرسخت توسعه شرقی اروپا است، جورج هایدر در خصوص توسعه شرقی اتحادیه اروپا مخالفت می‌ورزد و می‌گوید که از آن لحظه‌ای که ما مرزهای خود را بازکنیم دویست هزار نفر به اینجا خواهند آمد، ساکن می‌شوند و در جستجوی شغل خواهند بود (economist, 1998). وی خاطرنشان می‌کند که توسعه، اعلام جنگ به همه افراد ماهر و سخت‌کوش در اتریش است. ما تقاضا می‌کنیم که مسئله توسعه از دستورالعمل اتحادیه اروپا حذف شود، همان‌گونه که در اواخر ۱۹۸۹ انجام شد. البته نگرانی او در این خصوص بیشتر معطوف به مسائل ملی است تا هویتی؛ چراکه این‌گرایش فکری با این فرض پشتیبانی می‌شود که اکثریت جمعیت کشورهای داوطلب کشورهای اروپای شرقی و مرکزی، مسیحی هستند، بنابراین از تنش‌های اجتماعی که اسلام می‌تواند بوجود آورد،

¹ Sebastian Kurz

دور خواهند بود. درباره خطر اسلام به گفته هایدنر، بنیان‌گذار حزب آزادی اتریش، اسلام با ارزش‌های غربی در تضاد است و ویلدرز، رهبر حزب، معتقد است که مسلمانان منبع ناشکیبایی هستند. (Goodwin&etal,2012:12-13) منظور از ناشکیبایی یعنی پایبندی مسلمانان به شریعت اسلام، حزب راست‌گرای آزادی همواره مواضع تندی بر ضد مسلمانان اتخاذ کرده است. در اواخر دهه ۹۰ میلادی حزب به مسئله نفوذ اسلام رادیکال حمله کرد و سپس با گسترش دامنه این موضوع، روند اسلامی شدن و افزایش تعداد مسلمانان را به‌طور کلی مورد هجمه قرار داد (Meret,2010:198)

مخالفت با عضویت ترکیه به‌عنوان کشور مسلمان در اتحادیه اروپا با حساسیت بالا است. در این میان حزب آزادی حساسیت بسیاری روی ترک‌ها دارد و شاید از دلایل آن این باشد که اکثر مسلمانان این کشور را ترک‌ها تشکیل می‌دهند. آن‌ها برای القای ترس در خصوص وضعیت ترکیه حتی به دنبال نشان دادن دیکتاتوری و دور بودن ترکیه از دموکراسی هستند. هانس کریستین اشتراخه رئیس حزب راست افراطی اتریش نیز درباره تحولات کودتای نافرجام پانزدهم ژوئیه می‌گوید که کودتای نافرجام ترکیه و اقدامات «رجب طیب اردوغان» رئیس جمهوری این کشور در پاک‌سازی گسترده نهادهای دولتی، یادآور بهره‌گیری سیاسی آدولف هیتلر از حادثه آتش‌سوزی پارلمان آلمان در دوران حکومت نازی‌هاست. وی در مصاحبه با روزنامه «دای پرس» مدعی شد: این فرض و گمان وجود دارد که این یک کودتای هدایت‌شده باهدف فراهم نمودن امکان یک دیکتاتوری ریاستی به رهبری اردوغان بوده است. (Mehrnews, 1395)

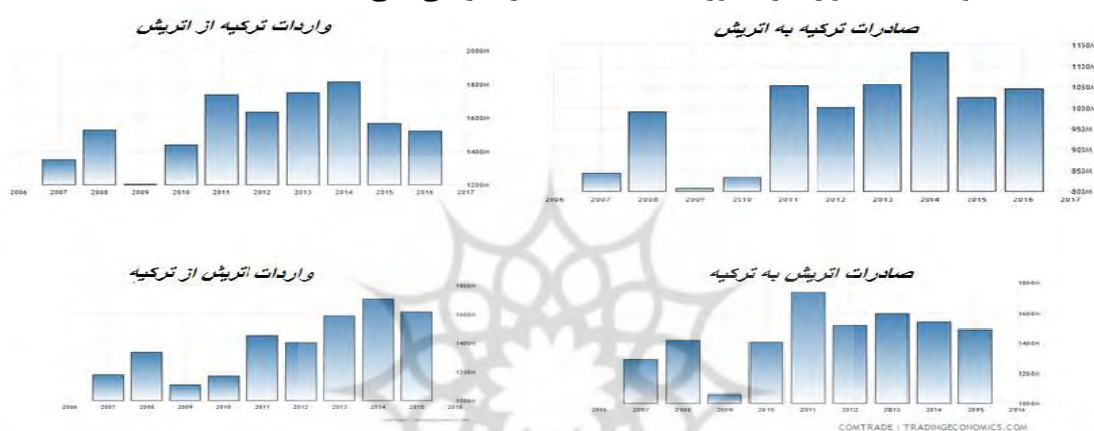
حجم مبادلات تجاری ترکیه و اتریش (۲۰۰۷-۲۰۱۵)

اتریش به‌عنوان یک عضو اقتصادی کوچک در اتحادیه اروپا است ولی از مهم‌ترین دستاورد در بازار مشترک اروپا به حساب می‌آید؛ اما اقتصاد اتریش هنوز از بحران مالی گذشته کاملاً رها نشده است. این کشور چشم‌انداز اقتصادی ضعیف و نرخ بیکاری بالایی دارد. باوجودی که نرخ رشد اقتصادی دوباره از ۰٫۱ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۳ به حدود ۱٫۵ درصد در سال ۲۰۱۶ افزایش پیدا کرده است، اما هنوز هم کمتر از نیمی از آنچه که در سال ۲۰۰۷ بود است. سال‌هاست که عملکرد بازار کار اتریش ضعیف است اما از سال ۲۰۰۸، نرخ بیکاری به

حدود ۷۰ درصد و از ۲۱۲،۳۰۰ بیکار در سال ۲۰۰۸ به ۳۵۷،۳۰۰ در سال ۲۰۱۶ افزایش یافته است که از این میزان ۹،۱ درصد از جمعیت کارکنان را تشکیل می‌دهد. جذابیت اقتصاد و دولت رفاه اتریش عامل مهمی برای هجوم کارگران اتحادیه اروپا است که فشار بیشتری بر بازار کار وارد می‌کنند به‌ویژه در طول دهه گذشته، مهاجرت به سرعت افزایش یافته است. به‌عنوان مثال، از سال ۲۰۱۱ تعداد شهروندان مجارستانی، اسلواکی، رومانیایی و بلغاری بیش از دو برابر شده است لذا در مقایسه با سایر کشورهای عضو اتحادیه اروپا، اتریش یکی از بالاترین سطح مهاجرت دارا است. از لحاظ نسبی، آلمان، انگلستان و فرانسه فراتر می‌رود؛ هرچند مهاجرت به حاکمیت سوئیس هنوز بیش از یک‌سوم بالاتر است. اتریش، بارها و بارها از کمیسیون اروپا خواسته است تا دستورالعمل کارگران را تجدیدنظر کند و حفاظت از استخدام را اولویت‌بندی کند. همچنین برای پایه مالیات بر درآمد مشترک، برای جلوگیری از رقابت با سایت‌های مضر و مسابقه به پایین، لابی کرده است.

در جبهه داخلی، ترکیبی از چالش‌های سیاسی و اقتصادی به سیاست‌های هدفمندتر منجر شده است: کاهش هزینه‌های دستمزد برای شرکت‌هایی که مشاغل بیشتری ایجاد می‌کنند، مخصوصاً برای افرادی که در اتریش زندگی می‌کنند. همان‌طور که اتریش تلاش می‌کند تا از بازار کار خود محافظت کند، به نظر می‌رسد که نظارت کند که در واقع نه تنها از بازار مشترک، بلکه از جنبش آزاد کارگران به‌عنوان یک مزیت نیز دارد. در واقع، اقتصاد اتریش نیاز به مهاجرت دارد. کشورهای مستمر مشارکت در روند ادغام اروپا باعث ایجاد ۱۸،۵۰۰ شغل در سال شد - یعنی حدود ۴۸۰،۰۰۰ شغل انباشته‌شده است. شبیه به کشورهای دیگر، شهروندان اتحادیه اروپا مهاجرت به اتریش برای پر کردن کارهای تازه ایجادشده، در اکثر موارد بهتر از افرادی که به دنبال اشتغال در اتریش هستند، تحصیل می‌کنند. صنایع استدلال می‌کند که همیشه سختگیری افراد درست از نیروی کار ملی است که می‌تواند بر چشم‌انداز اقتصادی و نیز تمایل شرکت‌های بین‌المللی برای حل‌وفصل در اتریش تأثیر بگذارد. فراتر از آن، در سال ۲۰۱۵، خارجیانی که در اتریش کار می‌کنند حدود ۴،۵ میلیارد یورو به‌نظام اجتماعی پرداخت می‌شوند، در حالی که تنها نیمی از این مبلغ از طریق مزایای اجتماعی بازنشسته می‌شود. صنعت گردشگری اتریش یک مورد برای مقابله با کمبود مهارت است. گردشگران اقامت شبانه از کشورهای عضو جدید اتحادیه اروپا بیش از دو برابر بیشتر از سال ۲۰۰۵ داشته‌اند.

علاوه بر این، در حدود ۲۶۴،۰۰۰ اتریش در کشورهای اروپایی زندگی می‌کنند و اتریش نیز یک کشور است که کارمندان را به کشورهای عضو اتحادیه اروپا می‌فرستد، عمدتاً به آلمان. اتریش یکی از سرمایه‌گذاران اصلی و صادرکنندگان در / به مرکز و شرق اروپا است. تأمین مالی توسط اتحادیه اروپا برای این کشورها اغلب توسط شرکت‌های خود جذب می‌شود. بالاتر از همه، بسیاری از سوپرمارکت‌های محلی، بانک‌ها و شرکت‌های ساختمانی با معادل اتریش جایگزین شده‌اند. توسعه که همواره در کشورهای همسایه بسیار قدرتمندی نمی‌کند.

(europeanfinancialreview,2017)

در صورت کاهش موانع جاری تجاری بین اتحادیه اروپا و ترکیه رفاهی به میزان ۳,۵ میلیارد یورو در این کشور خواهد داشت. این در حالی است که در جدول بالا میزان صادرات و واردات اتریش-ترکیه از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۵ مورد بررسی قرار گرفته است و در صورت الحاق ترکیه به اتحادیه اروپا نیز تعاملات اقتصادی می‌تواند به نفع ترکیه باشد چراکه در وضعیت فعلی نیز آثار الحاق برای ترکیه بیش از آثار آن برای اعضای فعلی اتحادیه اروپاست و درصد اندکی از صادرات اتحادیه اروپا به سوی ترکیه است، حال آنکه بخش اعظم صادرات ترکیه به اتحادیه اروپا روانه می‌شود. این در شرایطی است که از نظر اقتصادی ورود ترکیه به اتحادیه اروپا برای مؤسسات مالی اتریش می‌تواند به صورت سرمایه‌بر ظاهر شود. در جدول زیر کاهش دارایی‌های مؤسسات پولی و مالی در اتریش (۲۰۰۷-۲۰۱۳) آمده است:

دارایی‌های مؤسسات پولی و مالی (میلیارد یورو)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	41,915	43,267	42,873	44,368	46,322	45,458	42,792
EU - Eurozone	29,494	31,831	31,144	32,207	33,534	32,695	30,453
Austria	885	1,060	1,030	979	1,010	975	917
Belgium	1,302	1,276	1,157	1,135	1,201	1,085	1,023
Cyprus	93	118	139	135	132	128	90
Estonia		22	21	20	19	20	20
Finland	307	396	399	480	644	600	525
France	7,120	7,711	7,657	7,827	8,399	8,076	7,879
Germany	7,592	7,893	7,436	8,305	8,393	8,227	7,529
Greece	392	465	493	515	477	442	407

منبع: گروه تحقیقات اقتصادی بانک خاورمیانه

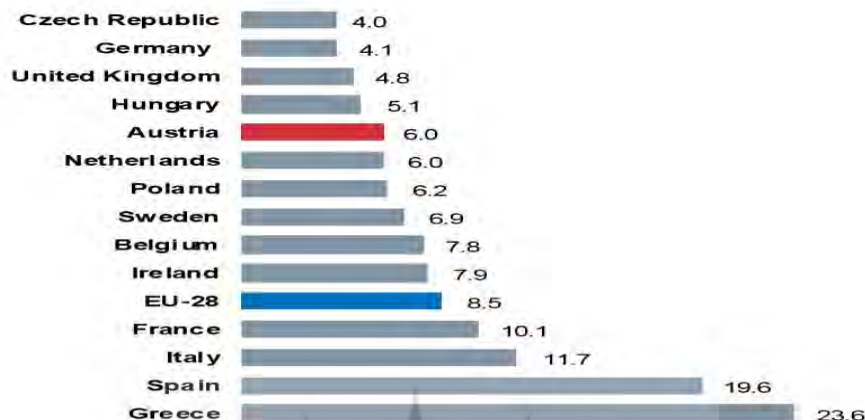
از مهم‌ترین عواملی که راست افراطی بر آن تأکید می‌کند مسئله اقتصاد است و بیم آنکه مشکلات اقتصادی به سبب ورود مهاجران یا به سبب نفوذ اقتصادی کشورهایی چون ترکیه به اتریش سبب افزایش مشکلات اقتصادی شود در تبلیغات پوپولیستی مشاهده می‌شود. دو عامل در شکل‌گیری احساس بی‌اعتمادی شهروندان اروپایی نقش اصلی را ایفا نمودند. یکی از این عوامل تناقض خواسته‌های شهروندان این کشورها در جنوب و شمال اروپاست.

از زمان آغاز بحران در سال ۲۰۰۸ شهروندان کشورهای وام‌دهنده تمایلی به مسئولیت‌پذیری در مور بدهی‌های دیگر کشورها بدون وجود سازوکار مشخص برای کاهش هزینه‌های آنها ندارند؛ از سوی دیگر، نیز اعمال قواعد خاص از سوی بانک مرکزی اروپا، باعث تقویت این دیدگاه در بسیاری از کشورهای اروپایی شد که بروکسل از خط قرمزهای تعیین‌شده در زمینه حاکمیت ملی کشورها عبور کرده است. به این ترتیب بحران مالی با تسریع در روند بی‌اعتمادی شهروندان اروپایی نسبت به اتحادیه اروپایی و نهادهای آن، عملاً مشروعیت را به یک دغدغه اصلی نزد مقامات بروکسل تبدیل کرد. پژوهش صورت گرفته از سوی اتحادیه اروپایی در سال ۲۰۱۴ حکایت از تقویت نگاه منفی افکار عمومی اتحادیه اروپایی به روند گسترش و همگرایی اروپایی داشت. (قربان پور نجف‌آبادی و دیگری، ۱۳۹۵: ۱۱۸) بازتاب این بی‌اعتمادی در میزان بیکاری اتحادیه اروپا تجلی قوت یافته است:

Unemployment rates in the EU 2016

In percent

Sources: Eurostat, wiiw (Institute for International Economic Studies), 06/2017

نتیجه‌گیری

در یک و نیم دهه آغازین قرن ما (قرن بیست و یکم) صحنه سیاسی و افکار عمومی در اروپا دچار تحولاتی شده است که پس از جنگ جهانی دوم، یک تعبیر شوک‌آور و هراسناک دیگر به نظر می‌رسد. این تحول چیزی نیست جز دوباره جان گرفتن ناسیونالیسم افراطی و گرایش‌های نژادباورانه همراه با بیگانه‌ستیزی و نفرت پراکنی بر ضد مهاجران و خارجی‌های بیرون از اروپا است. هدف اصلی احزاب راست افراطی در برنامه‌های تبلیغاتی‌شان خود بیگانه‌ستیزی و به‌ویژه احساس خطر از سوی مسلمانان است. در بعد هویتی آن‌ها نمادها و مراسم مذهبی را به‌نوعی مبلغ دین اسلام می‌دانند از آنجایی که از نگاه راست افراطی، مسلمانان اروپا حاضر نیستند به خاطر ارزش‌های غربی، ارزش‌های دینی خود را کنار بگذارند پس به مخالفت با حضور مسلمانان در کشور خود دامن می‌زنند. گستره‌ی دامنه مخالف به آنجایی می‌رسد که هرگونه تحول در اروپا چون پذیرش عضویت جدید چون ترکیه با واکنش سریع آن‌ها مواجه می‌شود. با توجه به اینکه بزرگ‌ترین اقلیت دینی در اتریش مسلمانان می‌باشند و از طرفی بیشترین جمعیت اقلیت مسلمان را ترک‌ها تشکیل می‌دهند در نتیجه حزب آزادی اتریش سعی دارد تا باهدف قرار دادن این اقلیت برای خود موفقیت‌هایی کسب کند. از آنجاکه اتریش و ترکیه دارای سابقه تاریخی و رقابت با یکدیگر بوده‌اند و همچنین ترکیه در تلاش برای

عضویت در اتحادیه اروپا بوده بنابراین حزب آزادی اتریش مخالفت سرسخت توسعه شرقی اروپا بوده و می‌تواند با شعارهای ضد مسلمانان در جامعه اتریش طرفدارانی برای خود کسب کند. رویکرد مخالفت این حزب با مسلمانان حتی سبب شده است این حزب آزادی اتریش تحت رهبری هاینس کریستین اشتراخه، سیاست دوستانه‌تری را نسبت به رژیم صهیونیستی اتخاذ کند. در دسامبر سال ۲۰۱۰ رهبر حزب آزادی به همراه نمایندگان احزاب راست‌گرای همسو، از اسرائیل بازدید کرده و بر بیانیه اورشلیم که در مورد حق حیات اسرائیل و حق دفاع اسرائیل از خود در برابر ترور توسط مسلمانان تأکید کردند. حزب آزادی دلایل متعددی چون تهدید اقتصاد، فرهنگ، هویت، مسیحیت و ملی‌گرایی را به‌عنوان واژگان مورد تأکید خود در انتخابات بکار بسته است و از این‌رو، می‌توان گفت که مخالفت با دولت ترکیه در راستای کسب جایگاه سیاسی در انتخابات این کشور است.

فهرست منابع

الف) منابع فارسی

- ابراهیمی، نبی‌الله (۱۳۸۶). «تأملی بر مبانی و فرهنگ مکتب کپنهاک». فصلنامه سیاست خارجی، سال بیست و یکم، شماره ۲، تابستان.
انتخابات عمومی هلند امروز برگزار می‌شود
<http://www.pressreader.com/iran/shargh/20170315/281672549751083>
بصیری، محمدعلی؛ موسوی، سید فاضل (۱۳۸۹). «نقش و تأثیر عوامل داخلی ترکیه در پیوستن آن کشور به اتحادیه اروپا». تحقیقات سیاسی و بین‌المللی، سال دوم، شماره ۲، بهار، صص ۴۵-۸۴.
پارسایی، مهدی (۱۳۹۵). «بررسی روابط اتحادیه اروپا و ترکیه» فصلنامه سیاست، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان.
ثمودی پیله ورد، علیرضا (۱۳۹۶). سیاست اروپایی و برنامه هسته‌ای ایران، قم: انتشارات دانشگاه مفید.
رهبان راست‌گرایان اتریش: «اقدامات اردوغان یادآور دولت نازی آلمان است»
<http://www.mehrnews.com/news/3733904>
عابدی گناباد، رضا، (۱۳۸۹). «دلایل عدم الحاق ترکیه به اتحادیه اروپا»، آفاق امنیت، شماره ۷، صص ۱۵۹-۱۸۴.
عبدالله خانی، علی (۱۳۸۹). نظریه‌های امنیت، تهران: موسسه ابرار معاصر، چاپ دوم.
قربان‌پور نجف‌آبادی، علیرضا و گودرزی، مهناز (۱۳۹۵). «بحران اقتصادی و مالی اتحادیه اروپا و همگرایی سیاسی و امنیتی اروپایی»، فصلنامه مطالعات روابط بین‌الملل، سال نهم، شماره ۳۶، زمستان.
قدرت گرفتن راست‌گرایان در اتریش و پیامدهای آن
<http://www.tabyincenter.ir/qadim/index.php/rasad/1395052004>
طرح جدید قانون اسلام «در اتریش؛ اسلامی منطبق با شرایط کشور»
<http://p.dw.com/p/1E3xe-dw>. (2014, 12 14).
نتایج اولیه انتخابات هلند: حزب میانه‌رو ۳۱ کرسی پارلمان را کسب کرد
<http://fa.euronews.com/2017/03/16/dutch-elections-push-web>
balent & magali deloy & corinne & european elections 2014: towards a european far right?available at: www.robert-schuman.eu/en/doc/questions-d-europe/qe-309-en.pdf
Economist (1998, JUL 9). Jrg Haider, Austria s (and Europe s) border guard.
Retrieved from Economist: <http://www.economist.com/node/142486>
Euobserver (2009, may 25). Church enters the fray in European elections.
Retrieved from euobserver: <https://euobserver.com/news/28177>

- Europeanfinancialreview (2017, MAY 05). The Free Movement of Workers Within the EU and the Case of Austria: Balancing Distortions and Adding Value. Retrieved from Europeanfinancialreview: <http://www.europeanfinancialreview.com/?p=15641>
- Friis, Karsten (2000). From Liminarsto others: Securitizations through Myths, A Journal ofNetwork of Peace and Confikhct Studies.
- greven thomas thomas greven | the rise of right-wing populism in europe and the united states. Available at: www.fesdc.org/fileadmin/user_upload/publications/RightwingPopulism.pdf
- goodwin, m. and ramalingam, v (2012). the new radical right: violent and non-violent movements in europe. london: institute for strategic dialogue (isd). (report).
- meret, susi (2010). the danish people s party, the italian northern league and the austrian freedom party in a comparative perspective: party ideology and electoral support (phd thesis). pp. 198-199.university of aalborg. issn 1903-7783
- Theguardian (2017, mar 02). Dutch elections: all you need to know. Retrieved from theguardian:<https://www.theguardian.com/world/2017/mar/02/dutch-parliamentary-elections-everything-you-need-to-know-brexit-vote-trump-geert-wilders>
- Williams, Michael C, Words, Images, and Enemies: Securitizationand International Politics, International Studies Quarterly, Vol. 47, No. 4, (2003).p514

